

ANALIZA POTRZEB I DEFICYTÓW GMINY PERLEJEWO – DIAGNOZA

Nazwa Placówki:

Szkoła Podstawowa w Perlejewie
– oddziały wychowania przedszkolnego

Wrzesień-Październik 2023 r.

Spis treści

1. Cel diagnozy.....	2
2. Charakterystyka Gminy Perlejewo	2
3. Opis problemu, w tym przyczyn i skutków jego występowania w szkole/ mieście/ regionie na podstawie badań własnych, danych statystycznych, dostępnych badań ilościowych i jakościowych.	2
4. Wyniki z przeprowadzonych wśród rodziców rozmów	7
5. Wyniki z przeprowadzonej wśród nauczycieli ankiety	13
6. Okres przeprowadzenia diagnozy.....	15
7. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy:	15
8. Charakterystyka grupy docelowej objętej diagnozą (charakterystyka dotyczy zarówno dzieci uczęszczających do OWP, jak i nauczycieli oraz otoczenia społeczno-gospodarczego punktu przedszkolnego)	16
9. Rekomendacje:.....	17
10. Cel główny projektu będącego odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby:.....	18
11. Zakres projektu (przewidywane formy wsparcia wynikające ze zdiagnozowanych problemów) uwzględniający doposażenie/wyposażenie (współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym), potrzeby uczniów i nauczycieli.	18

1. Cel diagnozy

Diagnoza ma na celu określenie potrzeb mieszkańców Gminy Perlejewo w zakresie edukacji przedszkolnej, a także określenie w jaki sposób można poprawić dotychczasową jakość funkcjonowania placówki.

2. Charakterystyka Gminy Perlejewo

Perlejewo to gmina w województwie podlaskim w powiecie siemiatyckim. Powierzchnia gminy Perlejewo wynosi 106,6 km². Gmina Perlejewo ma 2 538 mieszkańców, z czego 49,0% stanowią kobiety, a 51,0% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 22,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,4 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podlaskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. W 2022 roku zarejestrowano 20 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 28 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Perlejewo - 8. Gmina Perlejewo ma ujemny przyrost naturalny wynoszący - 14. Odpowiada to przyrostowi - 5,51 na 1000 mieszkańców gminy Perlejewo. W 2022 roku urodziło się 17 dzieci, w tym 23,5% dziewczynek i 76,5% chłopców. 61,4% mieszkańców gminy Perlejewo jest w wieku produkcyjnym, 15,5% w wieku przedprodukcyjnym, a 23,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

3. Opis problemu, w tym przyczyn i skutków jego występowania w szkole/ mieście/ regionie na podstawie badań własnych, danych statystycznych, dostępnych badań ilościowych i jakościowych¹.

a) Wg danych GUS z 2022 r. (brak danych za rok 2023) na 1000 mieszkańców zamieszkałych w Gminie Perlejewo pracują 403 osoby, bezrobocie rejestrowane wg danych z 2022 r wynosiło 6,4% (6,4% wśród K i 6,4% wśród M). W 2022 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Perlejewo wynosiło 5 439,21 PLN, (co daje 81,10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce). Tylko 1,1% aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy pracuje w sektorze finansowym (działalność ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości), 21,4% w przemyśle i budownictwie, a 12,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja), a aż 43,3% w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo). Dodatkowo większość mieszkańców wyjeżdża do pracy do innych gmin. Na podstawie danych charakteryzujących sytuację społeczno-

¹ Źródła informacji: Dane statystyczne z GUS, Dane z USC w Gminie Perlejewo, wywiady z rodzicami i nauczycielami

ekonomiczną rodziców widać trudne położenie dzieci. Środowisko, w którym wychowują się dzieci charakteryzuje się ubóstwem, bezrobociem i niskim wykształceniem. Rodziców nie stać na finansowanie dodatkowych zajęć, które są niezbędne do prawidłowego rozwoju dzieci. W 2022 roku 65 rodzinom przyznano zasiłek rodzinny na dziecko, łącznie przyznano zasiłek na 143 dzieci. Dzieci które uczęszczają do oddziałów wychowania przedszkolnego (OWP) mają problemy z prawidłową mową oraz poważne wady wymowy a także borykają się często z problemami dotyczącymi funkcjonowania społeczno-emocjonalnego. Rodzice mają świadomość o konieczności kształcenia dzieci od wczesnych lat wychowania przedszkolnego, jednak na terenie Gminy Perlejewo brak jest oferty zajęć dodatkowych, w tym komercyjnych zajęć, a rodzice aktywni zawodowo oraz posiadający określone zdolności finansowe - nie mają możliwości czasowych dowozić dzieci do większych miejscowości.

- b)** Wg danych GUS liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) w 2022 roku wynosiła 76 dzieci, z czego 19 dzieci w wieku 3 lat (12dz, 7ch), 26 dzieci w wieku 4 lat (14dz, 12ch), 13 dzieci w wieku 5 lat (5dz, 8ch) oraz 18 dzieci w wieku 6 lat (12dz, 6ch).

Wiek przedszkolny (3-6 lat) to początkowa faza rozwoju, w którym część dzieci ma potrzeby związane z terapią integracji sensorycznej, w tym terapią logopedyczną. W związku z tym już od najwcześniejszych lat istotne jest kształcenie dzieci poprzez rozwijanie ich kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych. Procesy integracji sensorycznej wpływają na pojawienie się reakcji adaptacyjnych, a te na zasadzie sprzężenia zwrotnego oddziałują na rozwój integracji sensorycznej opierając się na kumulowaniu się doświadczeń sensoryczno – motorycznych, co prowadzi do coraz lepszego panowania nad ruchem, mową, emocjami.

W przedszkolu wzrasta ilość bodźców docierających do systemu nerwowego, są one zdecydowanie bardziej zróżnicowane. Widoczne jest to szczególnie wyraźnie w reakcjach małych dzieci dopiero, co rozpoczynających ten etap edukacji. Nadmiar wrażeń różnego typu przede wszystkim słuchowych, dotykowych i wzrokowych często zaburza poczucie bezpieczeństwa małego dziecka, które nie może kontrolować tego co się wokół niego dzieje, a ponadto ma problemy z komunikowaniem swoich potrzeb. Zabawy ruchowe uczą pewnych schematów, rytuałów, które ułatwiają dziecku uczenie się adekwatnego zachowania, ale także dają możliwość przewidywania co się będzie działo po kolei. Jednocześnie dostarczają dzieciom niezbędnych bazowych wrażeń z systemu przedsionkowego i czuciowego, które umożliwiają dziecku organizację stale napływających bodźców z różnych układów sensorycznych.

Zajęcia, jakie mogą być realizowane w tym zakresie w przedszkolu wymienia się w § 6 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Należą do nich zajęcia:

- rozwijające uzdolnienia;
- specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym.

Dlatego bardzo ważne jest aby umożliwić dzieciom, które uczęszczają do przedszkola to aby mogły skorzystać z tego rodzaju zajęć specjalistycznych, dzięki czemu ich rozwój nie zostanie zaburzony. Wielu specjalistów, cieszących się autorytetem w pedagogice wczesnego rozwoju dziecka wskazuje, że dla dzieci w wieku przedszkolnym nie do przecenienia są zajęcia logorytmiczne (połączenie logopedii oraz rytmiki, w tym gry na różnych instrumentach). Małe dzieci mają dużą potrzebę ruchu i tę potrzebę należy wykorzystać do stymulowania ich rozwoju fizycznego i wspierania prawidłowej integracji sensorycznej. Ponadto wykorzystywanie instrumentów muzycznych do ćwiczeń logorytmicznych wpływa na rozwój poznawczy dzieci i rozwój obu półkul mózgowych. A zajęcia logopedyczne stymulują prawidłowy rozwój mowy.

Oddziały przedszkolne należy doposażyć w pomoce dydaktyczne, które są niezbędne podczas realizacji zajęć logopedycznych, dlatego konieczne jest ich zakupienie. Pozwoli to na realizację zajęć w bardziej efektywny i ciekawy sposób.

- c) Tak jak w przypadku zajęć specjalistycznych na terenie Gminy nie ma żadnych zajęć, które rozwijałyby kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne od początkowej fazy rozwoju, dlatego OWP chciałby aby tego rodzaju zajęcia odbywały się w oddziałach przedszkolnych. Będzie to wpływało na rozwój dzieci od najmłodszych lat, a rodzice nie będą musieli się martwić o to jak zapewnić dziecku odpowiednie zajęcia albo jak je na nie zawieźć.

Dzieci, które uczęszczają do przedszkola warto przygotować już od najmłodszych lat do tego, że warto uczyć się języków aby móc komunikować się z innymi ludźmi, a zwłaszcza z innych krajów. Badania pedagogiczne jednoznacznie wskazują, że nauka języków obcych od najmłodszych lat wpływa na rozwój kompetencji językowych w znacznie wyższym stopniu niż nauka języków w latach późniejszych. Umiejętności porozumiewania się w innym języku jest podstawą, gdyż wiele z zawodów przyszłości wymaga również określonych kompetencji językowych. Zasadniczymi umiejętnościami w tym zakresie są: zdolność rozumienia komunikatów, przekazywanie odpowiedzi zwrotnych, pisanie i rozumienie języków obcych. Do pracy nad tą kompetencją

niezbędna jest znajomość słownictwa i gramatyki obcych języków, a także zrozumienie różnic kulturowych i konceptu wielojęzyczności.

Jeżeli chodzi o kompetencje kluczowe w przedszkolu, które dotyczą edukacji w zakresie przedmiotów ścisłych mają za zadanie przygotować dzieci do wykorzystywania myślenia i postrzegania świata w celu rozwiązywania problemów w codziennych sytuacjach. Rozwój naukowy, technologiczny wymaga od nas coraz bardziej kreatywnego myślenia i wyjścia poza schematy. Proces nauczania, szczególnie w oddziałach przedszkolnych, nie może być wyłącznie odtwórczy i naśladowczy. Dzieci należy uczyć kreatywności, twórczego rozwiązywania problemów, konstruowania z wykorzystaniem swojej wyobraźni a nie wyłącznie odtwarzania schematów. Doskonałym przykładem takich zajęć jest robotyka.

W Gminie Perlejewo dostęp do takich zajęć jest utrudniony, gdyż nie ma specjalistów którzy mogliby takie zajęcia realizować, a wożenie dzieci do większych miast jest dla rodziców kwestią dość uciążliwą ze względu na ich obowiązki zawodowe, a także wiąże się z wysokimi kosztami. Ponadto analiza rynku zajęć w okolicznych miastach wskazuje, że zajęcia z robotyki nie są prowadzone. Tego typu zajęcia dostępne są przede wszystkim dla dzieci w dużych miastach min. Białostok, co zwiększa nierówność w dostępie do zajęć pomiędzy dziećmi z dużych miast i dziećmi ze wsi (szczególnie o położeniu takim, jak Gmina Perlejewo).

Ponadto oddziały wychowania przedszkolnego nie dysponują materiałami/pomocami dydaktycznymi, które umożliwiłyby realizację zajęć z języka angielskiego oraz robotyki m.in. maty do j. angielskiego, plansze, kostki do nauki angielskiego, różnego rodzaju klocki edukacyjne umożliwiające realizację zajęć z robotyki.

- d) W roku szkolnym 2022/2023 w Gminie Perlejewo do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszczało 66 dzieci, z czego:
- a) dzieci w wieku 3 lat – 18 (9 dziewczynek, 9 chłopców)
 - b) dzieci w wieku 4 lat – 21 (10 dziewczynek, 11 chłopców)
 - c) dzieci w wieku 5 lat – 12 (6 dziewczynek, 6 chłopców)
 - d) dzieci w wieku 6 lat – 15 (10 dziewczynek, 5 chłopców)

Wszystkie miejsca w oddziałach przedszkolnych były pokryte.

- e) Nauczyciele oraz rodzice zauważają, że coraz częściej do przedszkola trafiają dzieci cierpiące na różne dysfunkcje, co wynika z dysfunkcji rodzin z jakich pochodzą dzieci. W OWP dużo dzieci boryka się z poważnymi wadami wymowy oraz zaburzeniami społeczno-emocjonalnymi np. związane ze stresem w funkcjonowaniu z rówieśnikami, niektóre dzieci są wycofane, a także dzieci z deficytami w opanowywaniu umiejętności szkolnych. Nauczyciele zatrudnieni w OWP mają zbyt

niskie kwalifikacje (szczególnie w oddziałach przedszkolnych, gdzie zatrudnieni są młodzi nauczyciele) w zakresie pracy z uczniami o szczególnych/specjalnych potrzebach edukacyjnych, w związku z czym istotne jest przeprowadzenie odpowiednich szkoleń, które podniosą ich kompetencje, co wpłynie również na jakość świadczonych zajęć oraz podniesienie oferty edukacyjnej w OWP w Gminie Perlejewo.

Obecnie prowadzone zajęcia w OWP są mało ciekawe i prowadzone są tylko i wyłącznie przy zastosowaniu tradycyjnych formach nauczania. Wynika to z tego, że stan przygotowania kadry OWP z terenu gminy Perlejewo nie zna nowoczesnych metod nauczania. Zastosowanie nowoczesnych rozwiązań w nauczaniu pozwoli na większe niż w nauczaniu klasycznym zaangażowanie uczniów, którzy rozwiązując interaktywne zadania, będą brali większą odpowiedzialność za swoją naukę. Z przeprowadzonych wywiadów z nauczycielami wynika, iż zatrudnieni w OWP nauczyciele powinni zostać objęci szkoleniami.

- f) W OWP zagadnienia z dziedziny ekologii i poszanowania innych traktowane są powierzchownie. Dzieci zapoznają się tylko z podstawowymi informacjami, przez co często nie mają świadomości jak dbać o środowisko oraz jak budować postawy społeczne. Dzieci nie wynoszą z przedszkola przeświadczenia, że sytuacja środowiska jest groźna i musimy podejmować szybkie kroki dotyczące zmian klimatu. Owszem, uczą się zachowań ekologicznych, ale na powierzchownym i płytkim poziomie – segregujemy śmieci, sadzimy drzewka, oszczędzamy wodę. Dziś dzieci nie są uczone poczucia odpowiedzialności za działania w środowisku, więc nie widzą, że ich indywidualny wpływ na przyrodę ma rzeczywiście znaczenie. Oddziały przedszkolne nie posiadają też żadnych pomocy dydaktycznych, które pomogłyby dzieciom w zdobywaniu wiedzy z zakresu ekologii i ochrony środowiska.

Realizacja warsztatów z ekologii pozwoli na szersze zapoznanie się z problemami z zakresu ekologii oraz pokaże dzieciom w jaki sposób mogą wpływać na środowisko, aby go nie zanieczyszczać oraz jakie rozwiązania ekologiczne można stosować w życiu codziennym. Do realizacji warsztatów należy zakupić niezbędne pomoce dydaktyczne.

W dzisiejszych czasach w znacznie większym stopniu niż kiedyś dzieci doświadczają odmienności i różnic. Coraz częściej w przedszkolu obcuje w kręgu kolegów z różnych krajów (np. z Ukrainy), religii, kultur, dzieci o różnym statusie materialnym. Na co dzień też spotykają się z odmiennością zachowań swoich kolegów, które mogą się im wydawać dziwne, obce. U niektórych dzieci może to budzić ciekawość, ale z drugiej może wywołać zdziwienie, rodzić dystans, a nawet odrzucenie. Każdy przedszkolak powinien czuć się akceptowany i umieć akceptować kolegów takimi, jacy są.

Dzięki warsztatom kształtującym postawy poszanowania innych, dzieci będą mogły zbudować postawy społeczne oparte na tolerancji, wolności i szacunku do drugiej osoby. Warsztaty będą ukierunkowane również na rozwijanie wśród dzieci postaw związanych z przeciwdziałaniem dyskryminacji ze względu na np.: płeć, rasę, religię, status społeczny i ekonomiczny, niepełnosprawność, pochodzenie narodowe i etniczne, światopogląd.

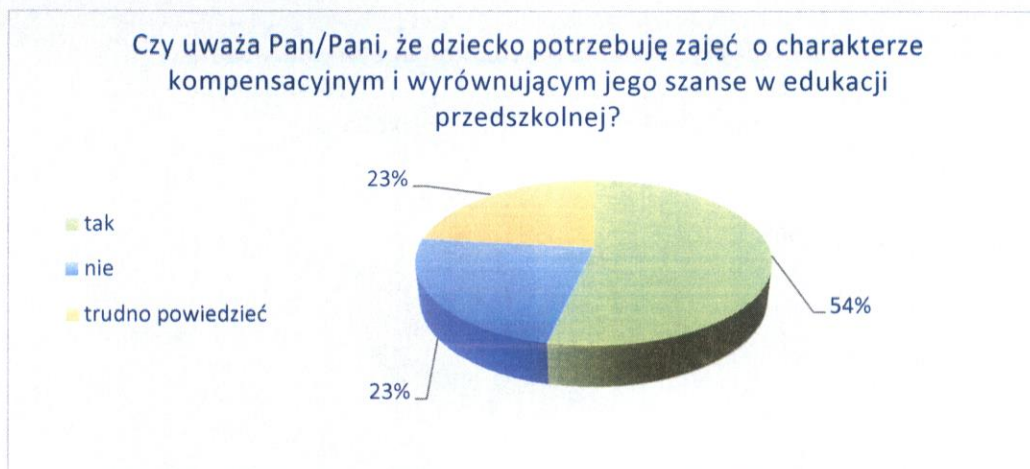
- g) W OWP nie są prowadzone zajęcia bezpośrednio związane z doradztwem zawodowym. Co prawda podczas zajęć dzieci poznają rodzaje zawodów ale nie mają możliwości aby samemu zdecydować co chcieliby robić, a także szeroko poznać specyfikę danego zawodu oraz osoby, które w danym zawodzie pracują (np. lekarz, policjant, strażak). W przedszkolu działania z zakresu doradztwa zawodowego odbywają się na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego. Działania te prowadzone są pod pojęciem preorientacji zawodowej, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień. W rozporządzeniu MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego znajduje się zapis, że w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego działania z zakresu preorientacji zawodowej mają na celu poznanie przez dzieci środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach.

Dlatego też warto byłoby zapoznać dzieci ze specyfiką różnych zawodów bardziej szczegółowo, w związku z tym zasadne jest wykorzystanie programu preorientacji i orientacji zawodowej i wprowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

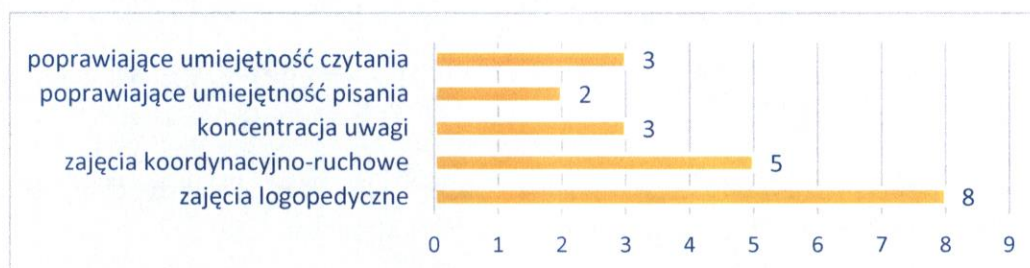
4. Wyniki z przeprowadzonych wśród rodziców rozmów

W celu prawidłowego przeprowadzenia diagnozy we IX-X.2023 wśród rodziców dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych w Perlejewie przeprowadzono rozmowy dotyczące potrzeb oraz tego co należałoby zmienić w placówce przedszkolnej. Rozmowy przeprowadzono z 43 rodzicami dzieci w wieku 3-6 lat. Rozmowy miały charakter wystandaryzowany a rodzicom zadawano te same pytania z listy. Wyniki tych rozmów zostały przedstawione poniżej.

- I. Pierwsze pytanie dotyczyło tego czy według nich dzieci potrzebują zajęć o charakterze kompensacyjnym i wyrównującym ich szanse w edukacji przedszkolnej. Jak można zauważyć na poniższym wykresie ponad połowa rodziców wskazała na to, że dzieciom są potrzebne zajęcia o takim charakterze (54%), 23% z nich uważa, że takie zajęcia nie są potrzebne, a 23% wskazało odpowiedź trudno powiedzieć.

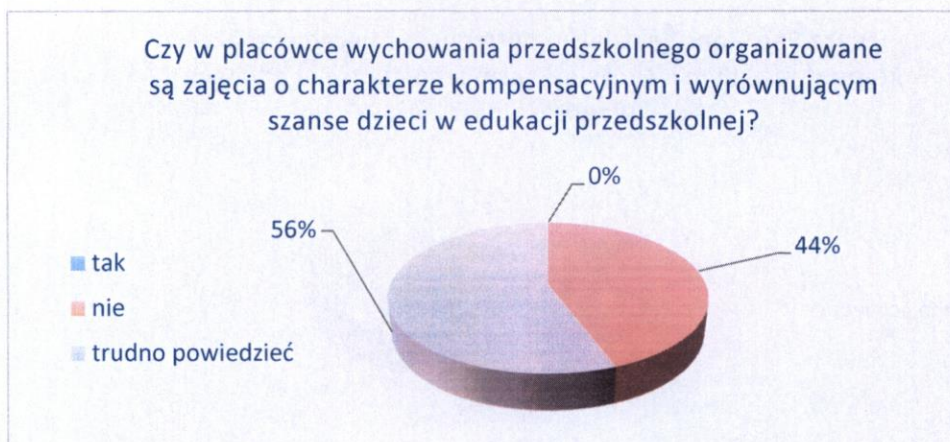

Rodzice, którzy wskazali, że dziecko potrzebuje takich zajęć, w głównej mierze wskazali, że dzieci potrzebują zajęć logopedycznych, koordynacyjno-ruchowych. Ich odpowiedzi prezentuje wykres poniżej.

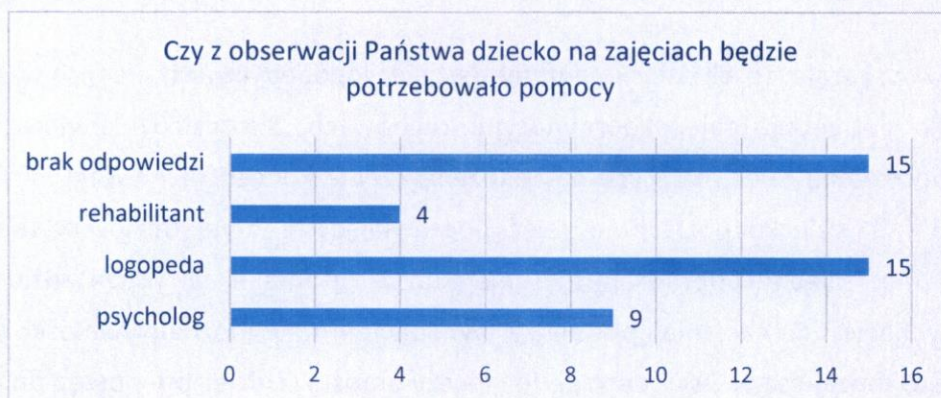
8 rodziców wskazało, że ich dziecko potrzebuje zajęć logopedycznych, 5 z nich wskazało, że dziecko potrzebuje zajęć koordynacyjno-ruchowych, 3 rodziców stwierdziło, że dziecko potrzebuje zajęć mających na celu zwiększenie koncentracji uwagi, 3 również stwierdziło, że dziecko potrzebuje zajęć poprawiających umiejętność czytania, a 2 wskazało na zajęcia poprawiające umiejętność pisania (a w zasadzie zajęć przygotowujących do czytania i pisania). Z wyników rozmów można wywnioskować, że zajęcia tego rodzaju są w OWP potrzebne i należy umożliwić dzieciom dostęp do nich.

- II. Pytanie drugie dotyczyło tego, czy w placówce są organizowane zajęcia o charakterze kompensacyjnym i wyrównującym szanse dzieci w edukacji przedszkolnej.

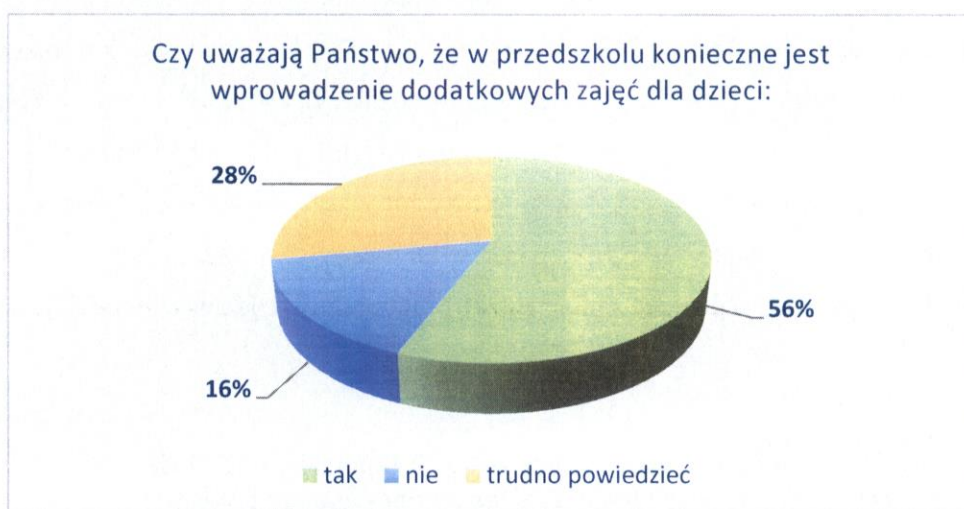
Jak można zauważyć na powyższym wykresie większość rodziców wskazała na odpowiedź trudno powiedzieć (56%) oraz na nie (44%). Żaden z rodziców nie zaznaczył odpowiedzi tak. Brak dostępu do tego rodzaju zajęć w OWP może wynikać, z tego że OWP nie posiada odpowiednio przeszkolonego personelu, który mógłby realizować tego rodzaju zajęcia. Biorąc to pod uwagę należałoby zaplanować wsparcie dla nauczycieli, który w ten sposób uzyskaliby kompetencje i mogliby realizować takie zajęcia w OWP w Perlejewie.

III. Pytanie trzecie dotyczyło tego, czy z obserwacji rodziców ich dziecko będzie potrzebowało pomocy psychologa, logopedy, rehabilitanta.

Jak wynika z przeprowadzonych rozmów to według rodziców piętnaścioro dzieci (35%) podczas zajęć będzie potrzebowało pomocy logopedy, pomocy psychologa według rodziców potrzebowałoby dziewięcioro dzieci (21%), a pomocy rehabilitanta czworo dzieci (9%). Piętnastu rodziców (35%) nie udzieliło żadnej odpowiedzi, twierdząc, że nie są w stanie sami określić czy dziecko potrzebuje specjalisty. Jak można wywnioskować z powyższego wykresu dzieci potrzebują zajęć z logopedą oraz psychologiem, więc adekwatne jest aby tego rodzaju zajęcia znalazły się w ofercie OWP, ponieważ pomogą dzieciom, które takiego wsparcia potrzebują wyrównać szanse w edukacji przedszkolnej w stosunku do innych dzieci.

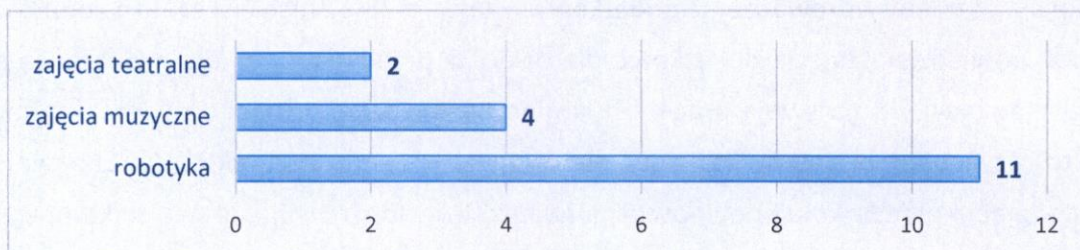
IV. Czwarte pytanie dotyczyło tego, czy konieczne jest wprowadzenie dodatkowych zajęć dla dzieci. Jak można zauważyć na poniższym wykresie, większość rodziców wskazała na konieczność wprowadzenia takiego rodzaju zajęć w OWP (56%). 16% rodziców wskazało, że nie ma potrzeby wprowadzenia dodatkowych zajęć, a 28% z nich wskazało na odpowiedź trudno powiedzieć. Zajęcia dodatkowe dla dzieci w przedszkolu, są dla nich szansą gdyż rodzice ze względu na swoją pracę lub konieczność wożenia dzieci do większych miast, często rezygnują z dodatkowych zajęć dla dzieci ze względu na brak czasu. Zapewnienie takich zajęć w przedszkolu z pewnością ułatwiłoby dzieciom rozwijanie swoich kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych.

V. Piąte pytanie dotyczyło tego, czy dziecko powinno uczestniczyć w zajęciach dodatkowych. Rodzice mieli do wyboru cztery odpowiedzi: język angielski, pływanie, inne, zajęcia sportowo-taneczne. 39 % rodziców wskazało, że dziecko powinno uczestniczyć w zajęciach z języka angielskiego, 12% rodziców wskazało, że dziecko powinno uczestniczyć w zajęciach sportowo-tanecznych, 9% rodziców wskazało, że dziecko powinno chodzić na zajęcia z pływania. 40% rodziców wskazało odpowiedź inne.

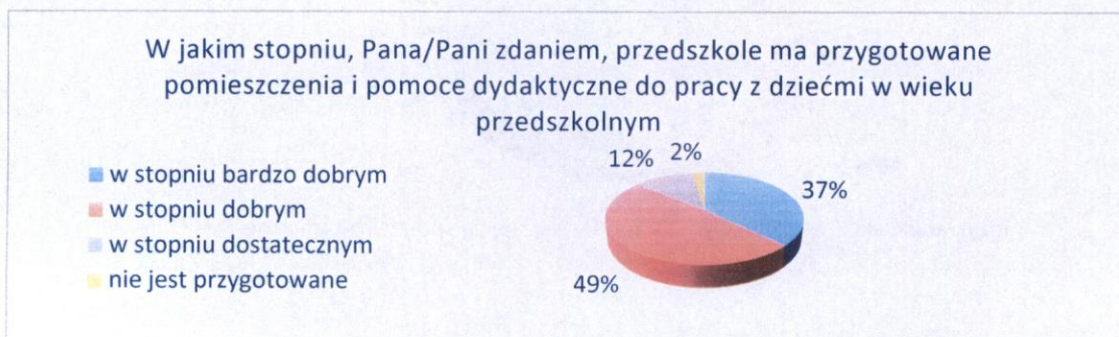
Rodzice, którzy wskazali odpowiedź inne wskazywali, że chcieliby aby ich dzieci uczęszczały na zajęcia dodatkowe takie jak: zajęcia teatralne (2 odpowiedzi), zajęcia muzyczne (4 odpowiedzi), robotyka (11 odpowiedzi).

VI. Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy według rodziców placówka zapewnia możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych. Jak wynika z poniższego wykresu, ponad 50% rodziców uważa, że dzieci mają możliwość korzystania z potrzebnych pomocy podczas zajęć. Odpowiedzi przedstawiają się następująco: 33% rodziców wskazało na odpowiedź „zdecydowanie tak”, 26% wskazało na odpowiedź „raczej tak”, 23% rodziców uważa, że dzieci raczej nie mają takiej możliwości, 16% rodziców zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”, jedna osoba (2%) wskazała, że placówka zdecydowanie nie daje takiej możliwości.

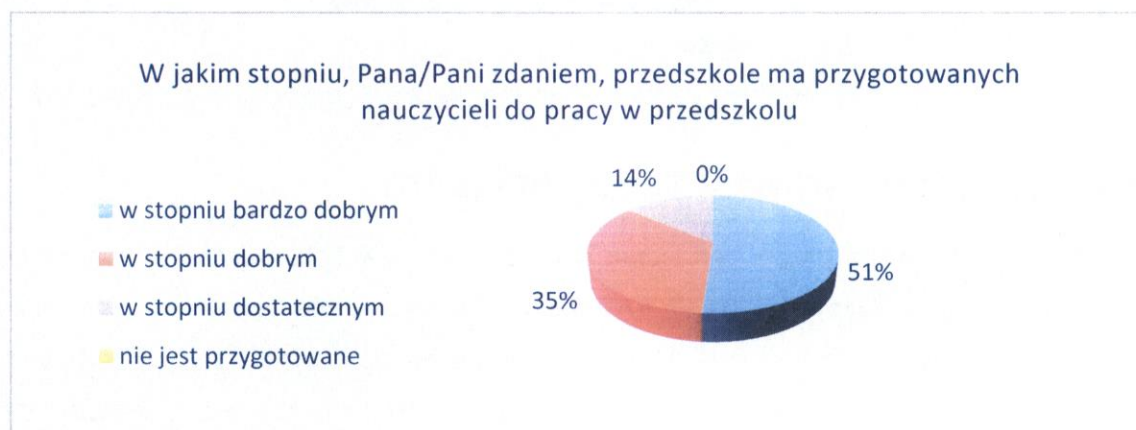

VII. Siódme pytanie dotyczyło w jakim stopniu przedszkole ma przygotowane pomieszczenia oraz pomoce dydaktyczne do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym.

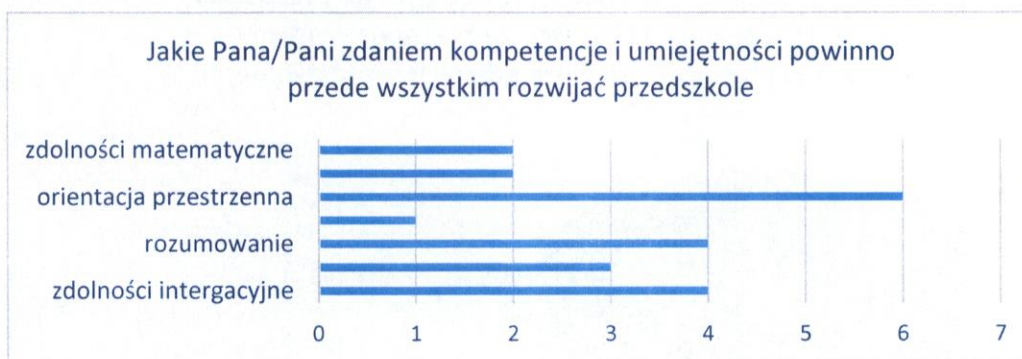
Jak wynika z powyższego wykresu 37% rodziców (16 osób) uważa, że przedszkole ma przygotowane pomieszczenia oraz pomoce dydaktyczne w stopniu bardzo dobrym, 49% rodziców (21 osób) uważa, że w stopniu dobrym, 12% (5 osób) że w stopniu dostatecznym, a 2% (1 osoba) że nie jest przygotowane.

- VIII. Ósme pytanie dotyczyło tego w jakim stopniu przedszkole ma przygotowanych nauczycieli do pracy w przedszkolu.

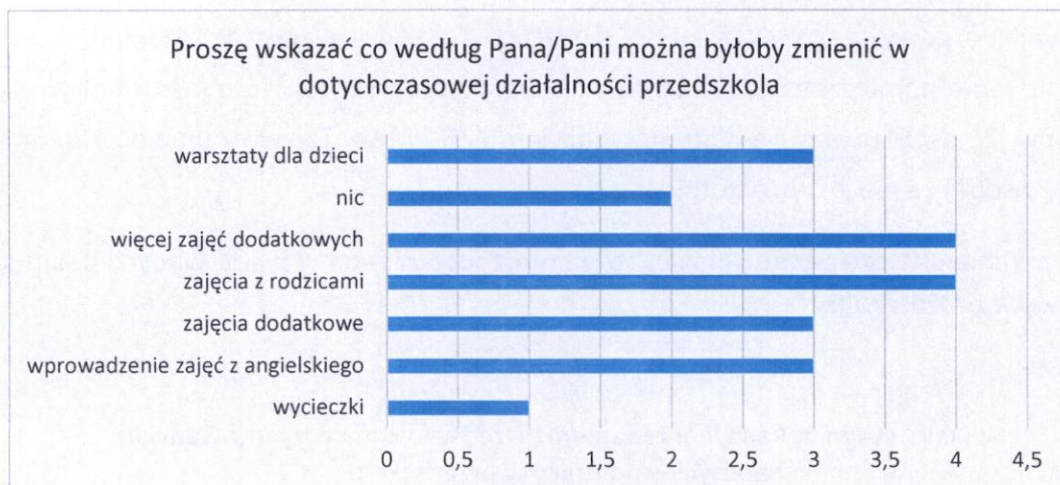

Jak wynika z powyższego wykresu 51% rodziców (22 osoby) uważa, że przedszkole ma przygotowanych nauczycieli do pracy w przedszkolu w stopniu bardzo dobrym, 35% rodziców (15 osób) uważa, że w stopniu dobrym, 14% (6 osób) że w stopniu dostatecznym.

- IX. Dziewiąte pytanie było pytaniem otwartym i dotyczyło tego jakie według rodziców kompetencje i umiejętności powinno przede wszystkim rozwijać przedszkole. Według rodziców przedszkole powinno przede wszystkim rozwijać takie kompetencje i umiejętności jak: zdolności matematyczne, zdolności poznawcze, orientacja przestrzenna, zdolności integracyjne, współdziałanie w grupie, rozumowanie, współpraca.

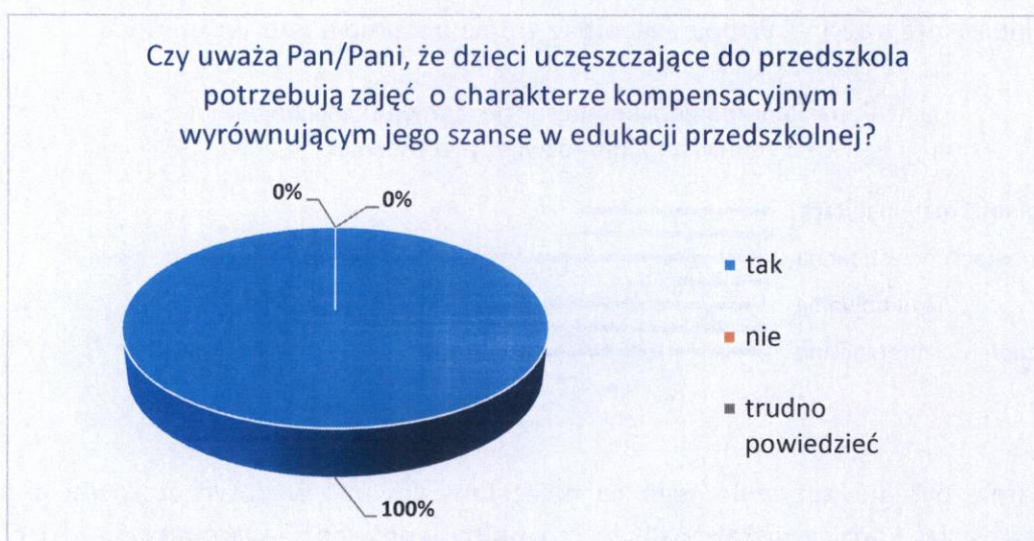
- X. Ostatnie pytanie dotyczyło tego co należałoby zmienić w dotychczasowej działalności przedszkola. Rodzice wskazywali, że można by wprowadzić warsztaty dla dzieci, więcej zajęć dodatkowych, zajęcia z rodzicami, zajęcia dodatkowe, wprowadzenie zajęć z angielskiego, wycieczki.

5. Wyniki z przeprowadzonej wśród nauczycieli ankiety

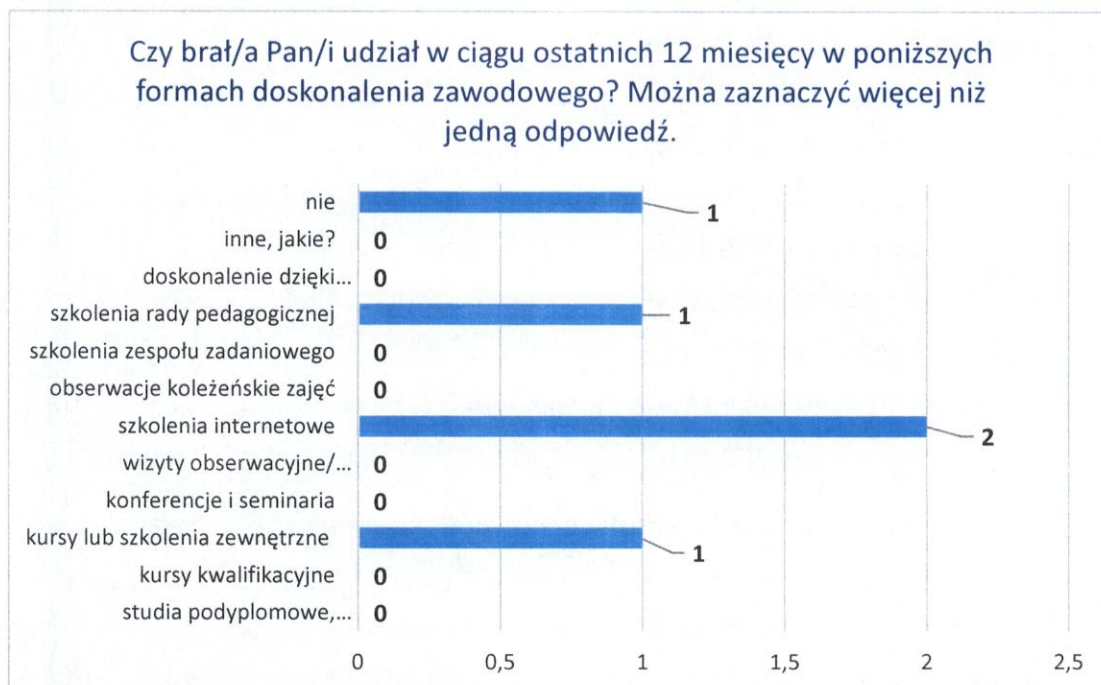
W celu prawidłowego przeprowadzenia diagnozy we IX-X.2023 wśród kadry pracującej w oddziałach przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Perlejewie została przeprowadzona ankieta dotycząca potrzeb oraz tego co należałoby zmienić w placówce przedszkolnej. W ankiecie udział wzięło 3 nauczycieli. Najważniejsze wyniki z ankiety zostały przedstawione poniżej.

- I. Jedno pytanie dotyczyło tego czy według nauczycieli dzieci potrzebują zajęć o charakterze kompensacyjnym i wyrównującym ich szanse w edukacji przedszkolnej. Jak można zauważyć na poniższym wykresie wszyscy nauczyciele wskazali na to, że dzieciom są potrzebne zajęcia o takim charakterze (100%).

Wskazywali oni, że dzieci potrzebują takich zajęć jak: zajęcia kompensacyjno-korekcyjne, logopedyczne, muzykoterapia, arteterapia, zajęcia WWR (wczesne wspomaganie rozwoju), robotyka, j. angielski, gimnastyka korekcyjna, teatrzyki, integracji sensorycznej, zajęcia rytmiczno-taneczne, kreatywne dla przedszkolaków.

- II. Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy nauczyciele brali w ciągu ostatnich 12 miesięcy udział w formach doskonalenia zawodowego. W ankiecie można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

Nauczyciele wskazali, że brali udział w szkoleniu rady pedagogicznej (1 osoba), szkoleniach internetowych (2 osoby), kursach lub szkoleniach zewnętrznych (1 osoba). Jeden z nauczycieli nie uczestniczył w żadnym szkoleniu. Jak można zauważyć nauczyciele nie korzystali zbyt wielu form wsparcia, które przyczyniłoby się do zwiększenia ich kompetencji, dlatego zasadne byłoby objęcie ich w ramach projektu szkoleniami, które pozwolą zwiększyć ich kompetencje w edukacji przedszkolnej.

- III. Kolejne pytanie odnosiło się do tego czy są nauczyciele są zainteresowani podniesieniem kompetencji w ramach edukacji przedszkolnej. Każdy z nauczycieli wskazał na potrzebę podniesienia kompetencji. Wskazano następujący zakres kompetencji:

- wykorzystanie nowych technologii w nauczaniu;
- kompetencje informatyczne;
- kurs integracji sensorycznej.

Nauczyciele wskazywali, że chcieliby wykorzystywać nowoczesne technologie w nauczaniu. Tego rodzaju kompetencje pozwolą na realizację zajęć w nowy i ciekawy sposób, który wzbudzi u dzieci zainteresowanie. Ponadto trening umiejętności społecznych czy kurs integracji sensorycznej umożliwia nauczycielom zdobycie wiedzy na temat podstaw integracji sensorycznej oraz rozwoju emocjonalnego dziecka, z

uwzględnieniem rozwoju motorycznego, psychologicznego oraz logopedycznego, a także możliwych zaburzeń i ich diagnostyki.

IV. Nauczyciele zostali również zapytani o to co według nich można byłoby zmienić w dotychczasowej działalności przedszkola. Nauczyciele wskazali, że w dotychczasowej działalności przedszkola należałoby:

- poszerzyć zakres form współpracy z rodzicami, w celu wzmacniania pozytywnego wizerunku przedszkola;
- systematyczna współpraca z różnymi instytucjami i organizacjami – spotkania, wycieczki, udział w konkursach i akcjach;
- w przyszłości – nowy dobrze wyposażony plac zabaw;
- wzbogacić ofertę zajęć dodatkowych;
- umożliwić dzieciom korzystanie z sensoplastyki.

Nauczyciele wskazali między innymi na współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami, będzie to możliwe np. podczas realizację programu preorientacji i orientacji zawodowej. Na zajęcia z dziećmi będą mogły być zaproszone z różnych instytucji np. policja, straż itp., które przedstawią dzieciom jakie są zawody i jak wygląda dana praca, będzie to element doradztwa zawodowego, który pozwoli zapoznać dzieci z różnymi rodzajami zawodów, przedstawić jak wygląda praca w każdym z nich. Wskazano również na potrzebę wzbogacenia oferty zajęć dodatkowych, dlatego istotne jest zaplanowanie tego rodzaju zajęć w ramach edukacji przedszkolnej.

6. Okres przeprowadzenia diagnozy

Diagnoza obejmuje okres: X 2022 – IX 2023. Sporządzona została w okresie: IX-X.2023 r.

7. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy:

- Brak oferty zajęć dodatkowych dla dzieci na terenie Gminy Perlejewo,
- Ograniczone możliwości zawodowe i finansowe rodziców dzieci w wieku przedszkolnym, wpływające na zmniejszenie szans edukacyjnych dzieci,
- Brak kadry pedagogicznej posiadającej odpowiednie kompetencje/kwalifikacje do pracy z uczniami o szczególnych/specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- Brak wiedzy wśród dzieci odnośnie ekologii oraz budowania postaw społecznych,
- Brak zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- OWP nie posiada odpowiedniego wyposażenia, które umożliwi realizację zajęć dodatkowych na wysokim poziomie jakościowym.

8. Charakterystyka grupy docelowej objętej diagnozą (charakterystyka dotyczy zarówno dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych, jak i nauczycieli oraz otoczenia społeczno-gospodarczego punktu przedszkolnego)

Grupę docelową stanowić będzie 1 placówka tj. Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi w Gminie Perlejewo, w których prowadzone jest wychowanie przedszkolne oraz 50 uczniów (27 dziewczynek, 23 chłopców) i 2 nauczycieli (2 kobiety) zatrudnionych w oddziałach przedszkolnych. Wszyscy uczestnicy projektu uczą się, pracują lub zamieszkują zgodnie z KC na terytorium województwa podlaskiego.

W roku szkolnym 2023/2024 do przedszkola w Gminie Perlejewo uczęszcza 62 dzieci (33 dziewczynki, 29 chłopców) podzielonych na trzy grupy (3-4 latki, 5 latki oraz 6 latki), w tym do grupy 5 latków uczęszcza 1 dziewczynka z niepełnosprawnością.

Szczegółowy wykaz dzieci uczęszczających do OWP w roku szkolnym 2023/2024:

- a) dzieci w wieku 3 lat – 10 (4 dziewczynki, 6 chłopców)
- b) dzieci w wieku 4 lat – 15 (9 dziewczynek, 6 chłopców)
- c) dzieci w wieku 5 lat – 25 (13 dziewczynek, 12 chłopców)
- d) dzieci w wieku 6 lat – 12 (7 dziewczynek, 5 chłopców)

Szacuje się, że w roku szkolnym 2024/2025 do oddziałów przedszkolnych w Gminie Perlejewo będzie uczęszczało ok 60 dzieci (32 dziewczynek, 28 chłopców) podzielonych na trzy grupy (3-4 latki, 5 latki oraz 6 latki), ale szacuje się, że 50 dzieci będzie brało udział w zajęciach dodatkowych (27 dziewczynek, 23 chłopców).

Z przeprowadzonych wywiadów z rodzicami dzieci uczęszczających do OWP oraz nauczycielami zatrudnionymi w OWP wynika iż, dzieci potrzebują dodatkowych zajęć specjalistycznych, które pozwolą wyrównać ich szanse edukacyjne, redukując przy tym także ich deficyty. Na podstawie uzyskanych informacji wiadomo, że około 60% dzieci, które uczęszczają do OWP ma problemy z prawidłową mową oraz poważne wady wymowy, co potwierdzają nauczyciele oraz rodzice. Bez odpowiednich zajęć na etapie edukacji przedszkolnej takie dzieci kontynuują późniejszą naukę szkolną z deficytami. Brak pracy z dziećmi w obszarze logopedycznym wpływa na problemy dzieci w szkole polegające na trudności w pisaniu, czytaniu, rozumieniu poleceń, błędach ortograficznych i językowych. Dzieci borykają się głównie z problemami dotyczącymi funkcjonowania społeczno-emocjonalnego (występuje silny podział na dzieci dominujące i dominowane (skulone, wycofane), dzieci przechodzą długi proces adaptacji do przedszkola). Rodziców często nie stać na finansowanie dodatkowych zajęć, jednak mają oni świadomość konieczności

kształcenia dzieci od wczesnych lat wychowania przedszkolnego co wskazuje na ogromną potrzebę organizacji zajęć specjalistycznych.

W przedszkolu w chwili obecnej zatrudnionych jest 4 nauczycieli (4 kobiety): nauczyciel początkujący, zatrudniony w 2020 r. ukończyła studia w zakresie edukacji przedszkolnej oraz nauczyciel dyplomowany, od 1983 r. pracujący na stanowisku nauczyciela wychowania przedszkolnego. Nauczyciel początkujący – logopeda, zatrudniony w 2020 r. ukończyła studia w zakresie edukacji przedszkolnej oraz podyplomowe studia logopedyczne. Jeden nauczyciel początkujący zatrudniony od 2023 roku na zastępstwo. Wszyscy zatrudnieni N zgłaszają potrzebę uczestniczenia w dodatkowych szkoleniach, dzięki którym będą mogli prowadzić zajęcia jeszcze bardziej dopasowane do indywidualnych potrzeb dzieci. Dodatkowo potrzeba szkoleń podyktowana jest trudną sytuacją na podlaskim rynku pracy – trudno jest znaleźć wykwalifikowanego N do zatrudnienia).

Bariery:

- brak wystarczających kompetencji i kwalifikacji N pracujących w OWP w zakresie pedagogiki specjalnej,
- problemy finansowe rodziców, aby móc zapewnić dzieciom dostęp do oferty zajęć dodatkowych,
- braki finansowe i kadrowe związane z realizacją dodatkowych zajęć dla dzieci.

Potrzeby i Oczekiwania:

- podniesienie kwalifikacji N w zakresie pedagogiki specjalnej i prowadzenia zajęć terapeutycznych m.in. zajęcia logopedyczne, TUS
- potrzeba intensywnego doskonalenia umiejętności nauczycieli,
- zapewnienie dzieciom zajęć rozwijających kompetencje kluczowe oraz umiejętności uniwersalne,
- zapewnienie dzieciom dodatkowych zajęć wyrównujących deficyty.

9. Rekomendacje:

Odpowiedzią na wskazane problemy i oczekiwania jest przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach:

***OSI PRIORYTETOWEJ VIII FUNDUSZE NA RZECZ EDUKACJI I WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO
DZIAŁANIA 8.1 Rozwój edukacji i kształcenia***

cel szczegółowy (f): Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i

zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

10. Cel główny projektu będącego odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby:

Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości wychowania przedszkolnego na terenie Gminy Perlejewo poprzez: rozwijanie kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych wśród dzieci uczęszczających do oddziałów wychowania przedszkolnego, rozszerzenie oferty edukacyjnej OWP poprzez realizację dodatkowych zajęć wyrównujących szanse edukacyjne dla 50 dzieci uczęszczających do OWP (27 dziewczynek i 23 chłopców), podniesienie kompetencji 2 nauczycieli (2 kobiety) z OWP.

11. Zakres projektu (przewidywane formy wsparcia wynikające ze zdiagnozowanych problemów) uwzględniający doposażenie/wyposażenie (współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym), potrzeby uczniów i nauczycieli.

Zadanie nr 1 - Zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne dzieci

Zadanie nr 2 - Warsztaty dla dzieci rozwijające świadomość ekologiczną i kształtujące postawy poszanowania innych

Zadanie nr 3 - Zajęcia dodatkowe/specjalistyczne o charakterze kompensacyjnym i wyrównującym szanse dzieci w edukacji przedszkolnej

Zadanie nr 4 - Realizacja programu preorientacji i orientacji zawodowej w OWP w Perlejewie

Zadanie nr 5 - Szkolenia dla nauczycieli OWP w Perlejewie

DIAGNOZA ZOSTAŁA PRZEPROWADZONA i ZATWIERDZONA NA POTRZEBY REALIZACJI PROJEKTU: „Przedszkole talentów”

Podpis Wójta Gminy Perlejewo/Organu Prowadzącego:

ZASTĘPCA WÓJTA
Jarosław Oksztul

Podpis Dyrektora Szkoły Podstawowej w Perlejewie

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej w Perlejewie
mgr inż. Aneta Małda Leszczyńska